

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ενιαίου και Αδιάσπαστου Τίτλου Σπουδών Μεταπτυχιακού Επιπέδου
(Integrated Master)

ΑΘΗΝΑ 2024

**ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
(ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΤΗΣ 24-5-2024)**

Έχοντας υπόψη:

- την υπ' αριθ. 149031/Z1/19-11-2021 (ΦΕΚ 5443Β'/24-11-2021) Υπουργική Απόφαση, σύμφωνα με την οποία διαπιστώνεται ότι η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου σπουδών που οργανώνεται στο Τμήμα Φαρμακευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, οδηγεί στην απονομή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master), στην ειδικότητα του Τμήματος, επιπέδου 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων,
- τις διατάξεις του ν. 4957/2022 (141 Α'),

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Εγκρίνει τον Κανονισμό του Προγράμματος Σπουδών του Ενιαίου και Αδιάσπαστου Τίτλου Σπουδών Μεταπτυχιακού Επιπέδου (Integrated Master) του Τμήματος Φαρμακευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ως ακολούθως:

Άρθρο 1 ΕΓΓΡΑΦΗ ΠΡΩΤΟΕΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/-ΤΡΙΩΝ

Τα ονόματα των φοιτητών/-τριών που εισάγονται στο Τμήμα Φαρμακευτικής, σύμφωνα με τα αποτελέσματα επιλογής, γνωστοποιούνται στη Γραμματεία του Τμήματος με ειδικές καταστάσεις από το Υπουργείο Παιδείας, & Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

Η πρόσκληση για την εγγραφή τους γίνεται σε προθεσμίες που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, & Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Αναλόγως, σε συγκεκριμένες προθεσμίες πρέπει να προσέλθουν για εγγραφή και οι εισαγόμενοι χωρίς εξετάσεις, καθ' υπέρβαση του συνολικού αριθμού εισακτέων, που ανήκουν σε ειδικές κατηγορίες.

Για την εγγραφή του ο εισαγόμενος ή νομίμως εξουσιοδοτημένο από αυτόν πρόσωπο, καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1. Ηλεκτρονική αίτηση πρωτοκολλημένη από την ειδική πλατφόρμα του Υπουργείου Παιδείας, και Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, υπογεγραμμένη.
2. Ευκρινές φωτοαντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας (χωρίς επικύρωση).
3. Υπεύθυνη δήλωση στην οποία ο εισαγόμενος δηλώνει ότι δεν είναι εγγεγραμμένος σε άλλη Σχολή ή Τμήμα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Ελλάδας.
4. Δύο (2) φωτογραφίες τύπου αστυνομικής ταυτότητας.
5. Υπεύθυνη δήλωση ότι έχει διαβάσει, συμφωνεί και αποδέχεται τους κανόνες ασφαλείας (όπως εμφανίζονται στον Οδηγό Σπουδών) και τον Κανονισμό των Εργαστηρίων του Τμήματος Φαρμακευτικής.

Κατά την εγγραφή του ο εισαγόμενος επιδεικνύει στη Γραμματεία του Τμήματος το δελτίο της αστυνομικής του ταυτότητας ή άλλο δημόσιο έγγραφο, από το οποίο αποδεικνύεται η ακριβής ημερομηνία γέννησης και τα ονομαστικά του στοιχεία.

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση που απαιτείται η κατάθεση επιπλέον δικαιολογητικών (Εισαγόμενοι Ειδικών Κατηγοριών), οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται από τη Γραμματεία με την ανάρτηση σχετικής ανακοίνωσης στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Η Γραμματεία, κατά την εγγραφή, ελέγχει και αντιπαραβάλλει τα στοιχεία αυτών που προσέρχονται για εγγραφή με το επίσημο αντίγραφο του ονομαστικού πίνακα.

Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, όπως παρατεταμένη θεομηνία, σοβαρή ασθένεια, στράτευση ή απουσία στο εξωτερικό, ή για περίπτωση επιτυχόντα που δεν ολοκλήρωσε εμπρόθεσμα και πλήρως τη διαδικασία της ηλεκτρονικής εγγραφής, είναι δυνατή η εγγραφή, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου/ης, στην οποία εκτίθενται οι λόγοι της καθυστέρησης. Η σχετική αίτηση και τα δικαιολογητικά κατατίθενται από τον επιτυχόντα απευθείας στη Γραμματεία του Τμήματος, σε αποκλειστική προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερών από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης εγγραφής. Η εγγραφή ολοκληρώνεται ή μη, με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Επιτυχών, που δεν εγγράφηκε ούτε με την προαναφερθείσα διαδικασία χάνει το δικαίωμα εγγραφής για το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος, καθώς και για τα επόμενα έτη για το Τμήμα Φαρμακευτικής.

Άρθρο 2 ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ

Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται με την εγγραφή στο Τμήμα. Ο/Η φοιτητής/-τρια καθίσταται πτυχιούχος όταν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τις υποχρεώσεις του που αναφέρονται στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος. Είναι δυνατή η διακοπή της φοίτησης με αίτηση του ενδιαφερομένου προς το Τμήμα και μετά από έγκριση της Συνέλευσης του Τμήματος και της Κοσμητείας της Σχολής Επιστημών Υγείας. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Η φοιτητική ιδιότητα αποκαθίσταται με τη λήξη του χρονικού διαστήματος της διακοπής φοίτησης. Ο/Η φοιτητής/-τρια έχει δικαίωμα διακοπής φοίτησης για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Το δικαίωμα διακοπής της φοίτησης δύναται να ασκηθεί άπαξ ή τμηματικά για χρονικό διάστημα κατ' ελάχιστον ενός (1) ακαδημαϊκού εξαμήνου, αλλά η διάρκεια της διακοπής δεν δύναται να υπερβαίνει αθροιστικά τα δύο (2) έτη αν χορηγείται τμηματικά.

Άρθρο 3 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/-ΤΡΙΩΝ

Οι φοιτητές/-τριες οφείλουν:

1. Να παρακολουθούν τις παραδόσεις των μαθημάτων.
2. Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα εργαστήρια (υποχρεωτική παρακολούθηση).
3. Να προσέχουν και να φροντίζουν τα εργαστηριακά όργανα.
4. Να διατηρούν καθαρούς τους Πανεπιστημιακούς Χώρους και να μην δημιουργούν φθορές στις Αίθουσες Διδασκαλίας.
5. Να προσέρχονται εγκαίρως στη Γραμματεία του Τμήματος για τις εγγραφές και τις υπόλοιπες διαδικασίες που είναι απαραίτητες καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησής τους, τηρώντας τις οριζόμενες προθεσμίες.
6. Να συμμετέχουν στα Σεμινάρια Υγιεινής, Ασφάλειας, Πυρασφάλειας που οργανώνει το Τμήμα και να τηρούν τους Κανονισμούς Ασφαλείας των Εργαστηρίων.
7. Να συμπληρώνουν τα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια αξιολόγησης μαθημάτων – διδασκόντων.

Άρθρο 4 ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κάθε ακαδημαϊκό έτος χωρίζεται σε διδακτικές περιόδους που ονομάζονται εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο. Με το Π.Δ. 110/93 από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 1993-94 ο ελάχιστος αριθμός εξαμήνων φοίτησης του Τμήματος Φαρμακευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών ορίζεται σε δέκα (10). Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Φαρμακευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών διακρίνονται σε υποχρεωτικά και επιλεγόμενα. Κατά τη διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα που υπάγονται στο 1°, 3°, 5°, 7° και 9° εξάμηνο και κατά τη διάρκεια του εαρινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα που υπάγονται στο 2°, 4°, 6°, 8° και 10° εξάμηνο του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών. Τα δύο τελευταία εξάμηνα (9° και 10°) περιλαμβάνουν και πρακτική εξάσκηση σε φαρμακείο και φαρμακευτική υπηρεσία νοσοκομείου καθώς και εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας.

Η εκπαίδευση των φοιτητών/-τριών του Τμήματος Φαρμακευτικής γίνεται με τις παραδόσεις των μαθημάτων, τις φροντιστηριακές ασκήσεις και τις εργαστηριακές ασκήσεις.

4.1. Υποχρεωτικά Μαθήματα

Ως υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα των οποίων η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση θεωρείται απαραίτητη για το σύνολο των φοιτητών/-τριών του Τμήματος Φαρμακευτικής.

Η παρακολούθηση των παραδόσεων της θεωρίας των μαθημάτων αποτελεί ακαδημαϊκή μόνο υποχρέωση του/της φοιτητή/-τριας, δηλαδή δεν είναι υποχρεωτική και δεν τηρείται σύστημα καταχώρισης απουσιών. Παρ' όλα αυτά, η συστηματική παρακολούθηση των παραδόσεων είναι απόλυτα ενδεδειγμένη για τη σωστή θεωρητική κατάρτιση του/της φοιτητή/-τριας. Μόνο η άμεση επαφή με το διδάσκοντα μπορεί να οδηγήσει στην ακριβή γνώση του αντικειμένου κάθε μαθήματος.

Οι εξετάσεις γίνονται από το διδάσκοντα (ή τους διδάσκοντες) στο τέλος του εξαμήνου σε καθορισμένη ώλη. Οι εξετάσεις μπορεί να είναι γραπτές ή προφορικές. Η βαθμολογία των μαθημάτων εκφράζεται με την κλίμακα μηδέν – δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας το πέντε (5) και χωρίς τη χρήση κλασματικού μέρους. **Σε**

περίπτωση αποτυχίας, ο/η φοιτητής/-τρια πρέπει να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο.

Για όλους τους/τις φοιτητές/-τριες από το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 ισχύει το σύστημα των πιστωτικών μονάδων (Π.Μ.) οι οποίες αναγράφονται στους πίνακες του εδαφίου 5. Το ισχύον πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Φαρμακευτικής περιλαμβάνει **τριάντα εννέα (39) υποχρεωτικά μαθήματα** και **οκτώ (8) εργαστήρια** που αντιστοιχούν συνολικά σε 233 πιστωτικές μονάδες (Π.Μ.).

4.2. Επιλεγόμενα Μαθήματα

Ως επιλεγόμενα μαθήματα (ή μαθήματα επιλογής) χαρακτηρίζονται τα μαθήματα από τα οποία ο/η φοιτητής/-τρια πρέπει να επιλέξει ορισμένα, ώστε να συμπληρώσει τον απαραίτητο αριθμό μαθημάτων ή/και ελάχιστο αριθμό Π.Μ., που απαιτούνται για απόκτηση του πτυχίου Φαρμακευτικής. Ο/Η φοιτητής/-τρια είναι ελεύθερος/η να επιλέξει μαθήματα αυτού του τύπου, ανάλογα με τα προσωπικά του ενδιαφέροντα.

Αναφορικά με τις εξετάσεις, τη βαθμολογία και τον αριθμό Π.Μ. κάθε μαθήματος επιλογής, ισχύει ότι και στα υποχρεωτικά μαθήματα. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο/η φοιτητής/-τρια μπορεί να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο ή να εγγραφεί σε άλλο επιλεγόμενο μάθημα.

Για όλους/-ες τους/τις φοιτητές/-τριες το πρόγραμμα του Τμήματος Φαρμακευτικής περιλαμβάνει είκοσι ένα (21) επιλεγόμενα μαθήματα από τα οποία ο/η φοιτητής/-τρια πρέπει να επιλέξει μαθήματα ώστε να συγκεντρώσει 17 πιστωτικές μονάδες.

4.3. Εργαστηριακές ασκήσεις

Πολλά από τα υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα μαθήματα συνοδεύονται από πρακτική εξάσκηση των φοιτητών/-τριών σε χώρους ειδικά εξοπλισμένους με όργανα και συσκευές (Εργαστήρια). Το περιεχόμενο των εργαστηριακών ασκήσεων σχετίζεται με ύλη του ίδιου του μαθήματος ή συναφούς μαθήματος προηγούμενου εξαμήνου.

Η εξάσκηση των φοιτητών/-τριών στα εργαστήρια είναι υποχρεωτική και για πρακτικούς λόγους (περιορισμένος αριθμός θέσεων σε σχέση με τον αριθμό των φοιτητών/-τριών που είναι υποχρεωμένοι/-ες να ασκηθούν) η συμμετοχή στα εργαστήρια γίνεται σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Οι υποχρεώσεις του/της φοιτητή/-τριας στο εργαστήριο τελειώνουν, όταν έχει εκτελέσει επιτυχώς το σύνολο των ασκήσεων που προβλέπεται από το πρόγραμμα κάθε εργαστηρίου. Σε περίπτωση απουσίας ή αποτυχίας του/της φοιτητή/-τριας σε κάποιες ασκήσεις, οι ασκήσεις πραγματοποιούνται ή επαναλαμβάνονται μετά από συνεννόηση με τον/την υπεύθυνο/-η του εργαστηρίου σε επόμενη εργαστηριακή περίοδο ή την ίδια, εφόσον υπάρχει αυτή η δυνατότητα.

Τελειώνοντας το εργαστήριο, κάθε φοιτητής/-τρια βαθμολογείται με τον πρακτικό βαθμό. Κάθε εργαστήριο, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές του, καθορίζει τον ακριβή τρόπο υπολογισμού του αντίστοιχου πρακτικού βαθμού.

Σε γενικές γραμμές, ο πρακτικός βαθμός καθορίζεται με βάση ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω δεδομένα:

- α) την επίδοση, ενεργό συμμετοχή και επιδειξιότητα του/της φοιτητή/-τριας, την επιτυχή εκτέλεση των ασκήσεων, όπως και από την ποιότητα και πληρότητα των εργαστηριακών εκθέσεων.
- β) το αποτέλεσμα πρόχειρων γραπτών ή προφορικών εξετάσεων σε θέματα που συνήθως αφορούν την άσκηση της ημέρας ή το περιεχόμενο των ασκήσεων που πραγματοποιήθηκαν.

γ) το αποτέλεσμα πρακτικών, γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, σε καθορισμένη ύλη, στις οποίες συμμετέχει μόνο μετά την επιτυχή εκτέλεση του συνόλου των προβλεπόμενων εργαστηριακών ασκήσεων. Σε περίπτωση αποτυχίας στις πρακτικές εξετάσεις, ο φοιτητής/τρια έχει τη δυνατότητα μιας συμπληρωματικής εξετάσεως, όπως και στις εξετάσεις της θεωρίας ενός μαθήματος.

Ο πρακτικός βαθμός είναι ανεξάρτητος του βαθμού του αντίστοιχου μαθήματος και σε ορισμένες περιπτώσεις συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού του μαθήματος.

4.4.Κανονισμός Εργαστηρίων του Τμήματος Φαρμακευτικής

Η άσκηση των φοιτητών/-τριών στα Εργαστήρια Φαρμακευτικής προϋποθέτει:

- Για το εργαστήριο «Εισαγωγή στις Εργαστηριακές Πρακτικές» (Α' εξάμηνο) την παρακολούθηση του αντίστοιχου φροντιστηρίου «Εργαστηριακή Ασφάλεια» (1^η ημέρα του ομώνυμου Εργαστηρίου)
- Για την παρακολούθηση όλων των υπόλοιπων εργαστηρίων του Τμήματος (3^{ου} και 4^{ου} έτους), την ολοκλήρωση των εργαστηριακών ασκήσεων (και ιδιαίτερα του φροντιστηρίου «Εργαστηριακή Ασφάλεια») του εργαστηρίου «Εισαγωγή στις Εργαστηριακές Πρακτικές» (Α' εξάμηνο)
- Την παρακολούθηση των αντίστοιχων φροντιστηρίων των εργαστηριακών ασκήσεων εκάστου Εργαστηρίου
- Την προετοιμασία για την άσκηση που θα εκτελέσουν.
- Την παρουσία στο εργαστήριο 10 λεπτά πριν την προγραμματισμένη έναρξη της άσκησης. Σε περίπτωση καθυστέρησης πέραν των 5 λεπτών λεπτά από την προγραμματισμένη ώρα έναρξης της άσκησης ο/η φοιτητής/-τρια δεν θα γίνεται δεκτός και θα πραγματοποιεί τη συγκεκριμένη άσκηση όταν υπάρξει δυνατότητα και όχι αναγκαστικά στο ίδιο εξάμηνο.
- Την ανάγνωση και υπογραφή σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης αποδοχής κανονισμού καλής εργαστηριακής πρακτικής

Παράδοση των αποτελεσμάτων των ασκήσεων:

- Η παράδοση των αποτελεσμάτων γίνεται την ημέρα που καθορίζει ο υπεύθυνος της εργαστηριακής άσκησης.
- Αν μία άσκηση (εργαστηριακή ημέρα) δεν έχει εκτελεστεί πραγματοποιείται σε συγκεκριμένες ημέρες που ανακοινώνονται εγκαίρως, υπό την προϋπόθεση ότι η απουσία είναι δικαιολογημένη.
- **Αν δεν έχουν εκτελεστεί περισσότερες από μία ασκήσεις (εργαστηριακές ημέρες) πραγματοποιούνται όλες οι εργαστηριακές ασκήσεις την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά.**
- Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του συνόλου των εργαστηριακών ασκήσεων γίνεται με βάση τον αριθμό των προβλεπόμενων υπογραφών από τον υπεύθυνο των εργαστηριακών ασκήσεων.

4.5 Υπεύθυνη Δήλωση

Του Φοιτητή /Της Φοιτήτριας _____
του Τμήματος **ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ Α.Μ.** _____ προς το Εργαστήριο
του Εθνικού και Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών. Προκειμένου να μου επιτραπεί η προβλεπόμενη
Εργαστηριακή Άσκηση στο **Εργαστήριο** _____

και σύμφωνα με το ισχύον Πρόγραμμα Σπουδών, δηλώνω υπεύθυνα τα ακόλουθα:

1. Ενημερώθηκα προφορικώς από τα αρμόδια μέλη ΔΕΠ του Εργαστηρίου για την εν γένει επικινδυνότητα των προβλεπόμενων από το πρόγραμμα πειραμάτων, για την ορθή και ασφαλή χρήση των εργαστηριακών σκευών (π.χ. υάλινων σκευών, ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών), των χημικών αντιδραστηρίων, ως και των διαφόρων παροχών (φωταερίου, ηλεκτρικού, πεπιεσμένου αέρα, κενού).
2. Ενημερώθηκα για τον κανονισμό του Εργαστηρίου για τον τρόπο βαθμολόγησης της εργαστηριακής μου άσκησης και για τον τρόπο ελέγχου της προόδου της εργαστηριακής μου εκπαίδευσης.
3. Δεν θα φέρω και δεν θα καταναλώνω στο Εργαστήριο τροφές (π.χ. σάντουιτς, αναψυκτικά) και δεν θα καπνίζω σε Εργαστηριακό χώρο.
4. Θα προσέρχομαι στο Εργαστήριο έχοντας κατάλληλα προετοιμασθεί για την άσκηση που θα πραγματοποιήσω.
5. Δεν θα αρχίζω την άσκηση χωρίς την άδεια του επιβλέποντος/ούσας.
6. Δεν θα εγκαταλείπω τον χώρο ασκήσεων χωρίς άδεια του επιβλέποντος/ούσας και ίδιαίτερα όταν υπάρχει πείραμα σε εξέλιξη, που απαιτεί τη συνεχή εκ μέρους μου παρακολούθηση και προσοχή, τόσο για λόγους εκπαιδευτικούς, όσο και κυρίως για λόγους ασφαλείας.
7. Μετά το πέρας της άσκησης θα καθαρίζω σχολαστικά τον χώρο στον οποίο εργάστηκα, όπως επίσης και τα σκεύη που χρησιμοποίησα. Τυχόν υπόλοιπα αντιδραστηρίων ανάλογα με τη φύση τους θα αδειάζονται ή στους νεροχύτες του Εργαστηρίου ή σε φιάλες συλλογής αποβλήτων ειδικού χειρισμού σύμφωνα με τις προφορικές ή γραπτές οδηγίες της άσκησης. Επιπλέον θα φροντίζω να απενεργοποιώ τυχόν ηλεκτρικές ή ηλεκτρονικές συσκευές που χρησιμοποίησα.
8. Κατά την αποχώρησή μου θα παραδίδω στον επιβλέποντα/ούσα τα αποτελέσματα της εργαστηριακής άσκησης την οποία πραγματοποίησα.
9. Σε καμία περίπτωση δεν θα μεταφέρω εκτός Εργαστηρίου σκεύη οποιασδήποτε φύσης, όπως επίσης και χημικά αντιδραστήρια σε οποιαδήποτε ποσότητα.
10. Τελικά, δηλώνω ότι αποδέχομαι ότι αν δεν τηρήσω τις υποχρεώσεις μου σε θέματα ασφαλείας και καλής εργαστηριακής πρακτικής, όπως αυτές συνοπτικά περιγράφονται στις προηγούμενες παραγράφους, τούτο μπορεί και ανάλογα με τη βαρύτητα και τη συχνότητα των παραλείψεών μου να έχει ως συνέπεια την προσωρινή έως και οριστική διακοπή της Εργαστηριακής μου άσκησης.

Ημερομηνία: _____

Ο Δηλών / Η Δηλούσα

4.6. Φροντιστηριακές Ασκήσεις

Οι φροντιστηριακές ασκήσεις ή φροντιστήρια, δεν είναι αυτοτελή μαθήματα, αλλά αναπόσπαστο μέρος πολλών υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων. Φροντιστήρια μπορούν να γίνονται και στα πλαίσια των εργαστηριακών ασκήσεων (εργαστηριακά φροντιστήρια) σε ώρες που καθορίζει το κάθε εργαστήριο ανάλογα με τις ιδιαιτερότητές του.

Ο σκοπός των φροντιστηριακών ασκήσεων είναι η κατανόηση και εμπέδωση της ύλης που έχει διδαχθεί, με πρόσθετες επεξηγήσεις και κατάλληλες ασκήσεις.

Η παρακολούθηση των φροντιστηρίων είναι ιδιαίτερη χρήσιμη και απαραίτητη, αλλά εξακολουθεί να αποτελεί ακαδημαϊκή υποχρέωση του/της φοιτητή/-τριας. Αντίθετα, η παρακολούθηση των εργαστηριακών φροντιστηρίων είναι υποχρεωτική, γιατί συνδέεται άμεσα με θέματα πρακτικών χειρισμών και εργαστηριακής ασφάλειας.

4.7. Πρακτική Άσκηση

Η πρακτική άσκηση στην Ελλάδα, για τη **λήψη της άδειας άσκησης** του φαρμακευτικού επαγγέλματος, ορίζεται σ' ένα (1) χρόνο ως εξής:

α) Τρείς (3) μήνες σε φαρμακείο ανοιχτό στο κοινό, σε πόλεις άνω των 5.000 κατοίκων.

β) Τρείς (3) μήνες σε φαρμακείο Νοσοκομείου, υπό την εποπτεία της φαρμακευτικής υπηρεσίας αυτού.

γ) Τρείς (3) μήνες σε φαρμακείο ανοιχτό στο κοινό, ως ανωτέρω.

δ) Τρείς (3) μήνες σε φαρμακείο ανοιχτό στο κοινό ή φαρμακείο νοσοκομείου, ως ανωτέρω κατ' επιλογή του ενδιαφερομένου.

Σημειώνεται ότι τα πρώτα δύο τρίμηνα (α και β), σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών, πρέπει να έχουν περατωθεί για την **λήψη του πτυχίου** ενώ η ολοκλήρωση των υπόλοιπων τριμήνων αφορά την λήψη άδειας άσκησης του φαρμακευτικού επαγγέλματος, όπως ισχύει μέχρι σήμερα.

Προκειμένου οι φοιτητές να αρχίσουν την πρακτική άσκηση, σύμφωνα με τα ανωτέρω, θα προσκομίζουν βεβαίωση του Τμήματος Φαρμακευτικής ότι έχουν περατώσει τις θεωρητικές σπουδές οκτώ (8) εξαμήνων. Το σύνολο της Πρακτικής Άσκησης ισοδυναμεί με 30 πιστωτικές μονάδες (ects) και περιλαμβάνει εκτός από την «Πρακτική Άσκηση σε Φαρμακείο» τα υποχρεωτικά μαθήματα: «Φαρμακευτική Νομοθεσία και Δεοντολογία» (4 ects), «Πρώτες Βοήθειες - Στοιχεία Θεραπευτικής» (3 ects) και «Φαρμακευτική Φροντίδα» (3 ects). Με την από 19-6-97 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του Πανεπιστημίου Αθηνών, επιτρέπεται η πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης των Κυπρίων Φοιτητών να γίνεται και στην Κύπρο.

Η «Πρακτική Άσκηση σε Φαρμακείο» έχει χρονική διάρκεια δύο (2) τριμήνων και αντιστοιχεί σε είκοσι (20) πιστωτικές μονάδες (ects). Τα προαναφερθέντα τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα, τα οποία περιλαμβάνονται στο σύνολο της Πρακτικής, αντιστοιχούν σε δέκα (10) πιστωτικές μονάδες (ects). Οι δέκα (10) πιστωτικές μονάδες (ects) των υποχρεωτικών μαθημάτων της Πρακτικής Άσκησης, έχουν προσμετρηθεί στις 233 πιστωτικές μονάδες (ects) των υποχρεωτικών μαθημάτων.

Άρθρο 5 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εισαγωγή – Ορισμός – Σκοπός (Άρθρο 1)

Εισαγωγή

Στο πλαίσιο του Προγράμματος Σπουδών που οδηγεί στην απόκτηση του Ενιαίου και Αδιάσπαστου Τίτλου Σπουδών Μεταπτυχιακού Επιπέδου (Integrated Master) του Τμήματος Φαρμακευτικής περιλαμβάνεται η υποχρεωτική εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ.Ε.). Η Δ.Ε. εκπονείται μετά την ολοκλήρωση του Η' εξαμήνου και αντιστοιχεί σε συνολικά τριάντα (30) Πιστωτικές Μονάδες (ECTS). Κάθε Φοιτητής/-τρια, εφόσον έχει ολοκληρώσει τα 8 ακαδημαϊκά εξάμηνα και πληροί τις προϋποθέσεις και με διαδικασίες που αναφέρονται στη συνέχεια, μπορεί να κάνει αίτηση για εκπόνηση Δ.Ε., όπως περιγράφεται στο Άρθρο 3 του παρόντος κανονισμού. Η Δ.Ε. θα υπάγεται σε ένα από τα επιστημονικά αντικείμενα του Πίνακα 1 (Άρθρο 2).

Ορισμός – Σκοπός

Η Διπλωματική Εργασία (Δ.Ε.) είναι Πειραματική Ερευνητική εργασία επί ενός θέματος με στοιχειώδη πρωτότυπη ή πρωτότυπη Βιβλιογραφική Ανασκόπηση (υπό προϋποθέσεις όπως ορίζονται στη συνέχεια). Είναι συνολικής διάρκειας δύο (2) εξαμήνων, τα αποτελέσματα της οποίας οδηγούν στη συγγραφή πονήματος, το οποίο υποβάλλεται προς αξιολόγηση.

Η Δ.Ε. αποσκοπεί στην εξάσκηση των φοιτητών/-τριών στις μεθόδους βιβλιογραφικής έρευνας, το σχεδιασμό και εκτέλεση πειραμάτων ή θεωρητικών υπολογισμών για τη διερεύνηση ή επίλυση ενός φαρμακευτικού προβλήματος, την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και την ορθολογική γραπτή και προφορική παρουσίασή τους. Τέλος, αποσκοπεί στη μετάδοση και καλλιέργεια της αγάπης προς την έρευνα, των αυριανών επιστημόνων.

Προϋποθέσεις ανάθεσης Θέματος ΔΕ (Άρθρο 2)

1. Ο/Η φοιτητής/-τρια πρέπει να βρίσκεται τουλάχιστον στο 5ο έτος των σπουδών του/της.
2. Να έχει εξετασθεί επιτυχώς τουλάχιστον σε επτά (7) από τα οκτώ εργαστήρια των προηγουμένων ετών (1^ο – 4^ο), καθώς και σε είκοσι επτά (27) από τα υποχρεωτικά μαθήματα και δύο (2) επιλογής.
3. Να έχει εξεταστεί επιτυχώς στα προαπαιτούμενα μαθήματα τα οποία έχει προκαθορίσει ο κάθε Τομέας/Εργαστήριο στο οποίο θα εκπονηθεί η Δ.Ε. Τα μαθήματα αυτά σχετίζονται άμεσα με το επιστημονικό αντικείμενο της υπό εκπόνηση Δ.Ε. και εξασφαλίζουν το υπόβαθρο πλέον εξειδικευμένων γνώσεων. Τα μαθήματα αυτά καθορίζονται στον Πίνακα 1 παρακάτω.
4. Οι προϋποθέσεις (1) - (3) αποτελούν τις ελάχιστες προϋποθέσεις του Τμήματος ώστε να εξασφαλίσουν ένα επαρκές επίπεδο βασικών γνώσεων και απαλλαγή από φόρτο υπέρμετρου αριθμού οφειλόμενων μαθημάτων, προκειμένου να θεωρηθεί ο/η φοιτητής/-τρια ικανός/-ή να αρχίσει την εκπόνηση Δ.Ε. Κάθε τροποποίηση των προϋποθέσεων του Τμήματος θα πρέπει να εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος, θα ανακοινώνεται έγκαιρα και θα ισχύει από τη προσεχή επιλογή φοιτητών/-τριών για εκπόνηση Δ.Ε. Η προϋπόθεση της παραγράφου (3) αποτελεί την προϋπόθεση Αντικειμένου.
5. Η επαρκής γνώση Αγγλικής γλώσσας προσμετράται θετικά (ειδικά όσον αφορά πρωτότυπη Βιβλιογραφική Ανασκόπηση).

Πίνακας 1. Επιστημονικά Αντικείμενα και επιμέρους Προαπαιτούμενα Μαθήματα

Τομέας	Εργαστήριο	Επιστημονικά Αντικείμενα	Επιμέρους Προαπαιτούμενα Μαθήματα
1. ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ	1.1 ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ	1. Φαρμακευτική Χημεία 2. Μελέτη Φυσικοχημικών Ιδιοτήτων – Μοριακές Προσομοιώσεις 3. Φαρμακοχημική-φαρμακολογική μελέτη βιοδραστικών ενώσεων 4. Ραδιοφαρμακευτική Χημεία	A) 5 από: Οργανική Χημεία I-II, Φαρμακευτική Χημεία I-IV Ανόργανη Χημεία II, Ραδιοφαρμακευτική Χημεία B) 2 από: Ειδικά Μαθήματα Οργανικής Χημείας, Μοριακή Φαρμακολογία, Μεταβολισμός Φαρμάκων, Βασικές Αρχές Σχεδιασμού Φαρμάκων
	1.2	• Φαρμακευτική	A) 5 από:

	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	Ανάλυση	Αναλυτική Χημεία I-II Φαρμακευτική Ανάλυση I-II Οργανική Χημεία I, Στατιστική Β) 1 από: Σταθερότητα Φαρμακευτικών Προϊόντων, Ειδικά Μαθήματα Οργανικής Χημείας
	1.3 ΦΑΡΜΑΚΟΛΟΓΙΑΣ	• Φαρμακολογία	• Βιολογία ή Εισαγωγή στην Κλινική Φαρμακευτική • Βιοχημεία ή Βιοφαρμακευτική-Φαρμακοκινητική I • Φυσιολογία • Παθοφυσιολογία • Φαρμακολογία I και II
	1.4 Εργαστήρια εκτός Τμήματος Φαρμακευτικής	• Ανόργανη Χημεία • Αναλυτική Χημεία • Τοξικολογία	Το αντίστοιχο μάθημα
2. ΦΑΡΜΑΓΝΩΣΙΑΣ & ΧΗΜΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	2.1 ΦΑΡΜΑΚΟΓΝΩΣΙΑΣ & ΧΗΜΕΙΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	1. Φαρμακογνωσία και Χημεία Φυσικών Προϊόντων 2. Βιοτεχνολογία - Αξιοποίηση βιοδραστικών προϊόντων από χερσαίους και θαλάσσιους οργανισμούς και μικροօργανισμούς 3. Φυτοθεραπεία - Νομοθετικό πλαίσιο σκευασμάτων φυσικής προέλευσης 4. Ιστορία της Φαρμακευτικής Εθνοφαρμακολογία	A) δύο (2) εκ των Φαρμακογνωσία I, Φαρμακογνωσία II ή Φαρμακογνωσία III B1) για τα 1, 2 και 3: δύο (2) εκ των Ειδικά Μαθήματα Φαρμακογνωσίας, Φαρμακευτική Βιοτεχνολογία ή Φαρμακευτική Βοτανική B2) για το 4: Ιστορία της Φαρμακευτικής -Στοιχεία Εθνοφαρμακολογίας & Εισαγωγή στις Φαρμακευτικές Επιστήμες, καθώς και δύο (2) εκ των Ειδικά Μαθήματα Φαρμακογνωσίας, Φαρμακευτική Βιοτεχνολογία ή Φαρμακευτική Βοτανική
	2.2 ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΒΙΟΔΡΑΣΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	1. Χημεία φυσικών προϊόντων χερσαίας ή θαλάσσιας προέλευσης 2. Ανάλυση, αξιολόγηση και εφαρμογές βιοδραστικών φυσικών προϊόντων 3. Φαρμακευτική Βοτανική - Χημειοταξινομική 4. Η Φαρμακευτική στην ιστορία μέσω εθνοφαρμακολογικής προσέγγισης	A) δύο (2) εκ των Φαρμακογνωσία I, Φαρμακογνωσία II ή Φαρμακογνωσία III B1) για τα 1 και 2: Ειδικά Μαθήματα Φαρμακογνωσίας και ένα (1) εκ των Φαρμακευτική Βοτανική ή Φαρμακευτική Βιοτεχνολογία B2) για το 3: Φαρμακευτική Βοτανική και ένα (1) εκ των Ειδικά Μαθήματα Φαρμακογνωσίας ή Φαρμακευτική Βιοτεχνολογία B3) για το 4: Ιστορία της Φαρμακευτικής -Στοιχεία Εθνοφαρμακολογίας & Εισαγωγή στις Φαρμακευτικές Επιστήμες, καθώς και δύο (2) εκ των Ειδικά Μαθήματα Φαρμακογνωσίας, Φαρμακευτική Βιοτεχνολογία ή Φαρμακευτική Βοτανική
	2.3 Εργαστήρια εκτός Τμήματος Φαρμακευτικής	• Ανατομία • Βιολογία • Βιοχημεία • Γενική Βοτανική • Α' Βοήθειες • Υγιεινή – Επιδημιολογία • Φαρμακευτική Μικροβιολογία • Χημεία Τροφίμων	Το αντίστοιχο μάθημα

3. ΦΑΡΜΑΚΕΥ- ΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟ- ΓΙΑΣ	3.1 ΦΑΡΜΑΚΕΥ- ΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟ- ΓΙΑΣ	• Φαρμακευτική Τεχνολογία	<ul style="list-style-type: none"> • Φαρμακευτική Τεχνολογία I, II και III • Βιοφαρμακευτική-Φαρμακοκινητική I • Φυσικοχημεία <p>Επιπλέον ένα από:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μαθήματα Σχεδιασμού Φαρμακοτεχνικών Μορφών • Νεώτερα Φαρμακευτικά Συστήματα • Ιδιότητες και Εφαρμογές Εκδόχων
		• Κοσμητολογία-Δερματοφαρμακολογία	<ul style="list-style-type: none"> • Φαρμακευτική Τεχνολογία I, II και III • Βιοφαρμακευτική-Φαρμακοκινητική I • Φαρμακολογία I <p>Επιπλέον ένα από:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ελεγχος και αξιολόγηση Καλλυντικών Προϊόντων • Τεχνολογία Καλλυντικών-Κοσμητολογία
	3.2 ΒΙΟΦΑΡΜΑ- ΚΕΥΤΙΚΗΣ- ΦΑΡΜΑΚΟ- ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ	• Βιοφαρμακευτική	<ul style="list-style-type: none"> • Βιοφαρμακευτική-Φαρμακοκινητική I και II • Φυσιολογία • Φαρμακευτική Τεχνολογία II και III • Φαρμακευτική Ανάλυση II
		• Κλινική Φαρμακευτική	<ul style="list-style-type: none"> • Βιοφαρμακευτική-Φαρμακοκινητική I και II • Φαρμακολογία I και II • Φαρμακευτική Ανάλυση II • Εισαγωγή στην Κλινική Φαρμακευτική
		• Φαρμακολογία	<ul style="list-style-type: none"> • Βιοφαρμακευτική-Φαρμακοκινητική I ή Βιοχημεία • Φαρμακολογία I και II • Φυσιολογία • Παθοφυσιολογία • Εισαγωγή στην Κλινική Φαρμακευτική ή Βιολογία
		• Φαρμακοκινητική	<ul style="list-style-type: none"> • Βιοφαρμακευτική-Φαρμακοκινητική I και II • Φαρμακολογία I και II • Φαρμακευτική Ανάλυση II • Εισαγωγή στην Κλινική Φαρμακευτική
2.4 Εργαστήρια εκτός Τμήματος Φαρμακευ- τικής	• Διοίκηση Επιχειρήσεων- Marketing • Κλινική Χημεία • Φυσικοχημεία • Φυσιολογία	Το αντίστοιχο μάθημα	

Θέσεις-Αιτήσεις και Τρόπος επιλογής Φοιτητών/-τριών για τη ΔΕ (Άρθρο 3)

Κάθε μέλος ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ του Τμήματος Φαρμακευτικής αναλαμβάνει την επίβλεψη το λιγότερο τριών (3) ή το πολύ έξι (6) φοιτητών/-τριών ανά ακαδημαϊκό έτος ανεξαρτήτως επιστημονικού αντικειμένου. Μέλη ΔΕΠ άλλου Τμήματος που διδάσκουν στο Τμήμα Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ ή ΔΕΠ/Ερευνητές από άλλα Τμήματα/Ερευνητικά ιδρύματα της Ημεδαπής που είναι καταχωρημένα στο Μητρώο ΑΠΕΛΛΑ του Τμήματος Φαρμακευτικής ΕΚΠΑ, και έχουν επιστημονική συνάφεια με το θέμα της Διπλωματικής Εργασίας μπορούν να αναλαμβάνουν την επίβλεψη μέχρι και δύο (2) φοιτητών/-τριών ανά ακαδημαϊκό έτος. Η επιστημονική συνάφεια επιβεβαιώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Κάθε θέμα Δ.Ε. εκπονείται από 1-2 φοιτητές/-τριες, με εξαίρεση θέματα Βιβλιογραφικής Ανασκόπησης τα οποία εκπονούνται αποκλειστικά από έναν/μία φοιτητή/-τρια.

Οι φοιτητές/-τριες έχουν στη διάθεσή τους ικανό χρονικό διάστημα (κατά τη διάρκεια του 4^{ου} έτους και μετά) για να έρθουν σε επαφή με τα μέλη ΔΕΠ/ΕΔΙΠ για πρόσθετες πληροφορίες ως προς τα θέματα και τις πρόσθετες απαιτήσεις (π.χ. παρουσία στο Εργαστήριο ή σε άλλα Εργαστήρια Δημόσιων ή Ιδιωτικών Οργανισμών, εργαστηριακός φόρτος, πιθανές δυσκολίες), ώστε να αποκτήσουν πληρέστερη άποψη πριν προχωρήσουν σε επιλογή αντικειμένου/θέματος και να είναι έτοιμοι να διαμορφώσουν εναλλακτικές επιλογές καθώς και να είναι σε θέση να επιλέξουν τα μαθήματα στα οποία θα καταβάλουν μεγαλύτερη προσπάθεια κατά τις επικειμενες εξετάσεις. Δεν επιτρέπεται η άτυπη ή πρώιμη ανάθεση θέματος Δ.Ε. σε Φοιτητές/-τριες, εάν δεν ακολουθηθεί σχολαστικά η διαδικασία ανάθεσης σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό.

Εντός του Ιουλίου κάθε ακαδημαϊκού έτους κάθε μέλος ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ οφείλει να ενημερώσει τη Γραμματεία του οικείου Τομέα για τον αριθμό των φοιτητών/-τριών ανά επιστημονικό αντικείμενο που μπορεί να επιβλέψει στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Ο αριθμός αυτός αφορά το σύνολο των φοιτητών/-τριών που θα ξεκινήσουν την εκπόνηση Δ.Ε. το προσεχές ακαδημαϊκό έτος, καθώς και την κατανομή της έναρξης αυτών στα δύο εξάμηνα. Όσες θέσεις (ανά επιστημονικό πεδίο και επιβλέποντα/ούσα) δεν καλυφτούν από φοιτητές/-τριες το χειμερινό εξάμηνο, μεταφέρονται στον εαρινό εξάμηνο του ίδιου ακαδημαϊκού έτους, σύμφωνα με το συνολικό αριθμό που έχει δηλώσει ο Επιβλέποντας/-ουσα κατ' έτος. Οι διαθέσιμες θέσεις ανά εξάμηνο, σύμφωνα με τα ανωτέρω, αποστέλλονται συγκεντρωτικά από τους Τομείς στη Γραμματεία του Τμήματος και ανακοινώνονται στους/στις φοιτητές/-τριες μέσω της επίσημης ιστοσελίδας του Τμήματος, τουλάχιστον 15 μέρες πριν από την έναρξη υποβολής των αιτήσεων.

Δύο εβδομάδες μετά το πέρας της εξεταστικής του Σεπτεμβρίου ή του Φεβρουαρίου, και εντός της 10ήμερης προθεσμίας, που ανακοινώνει η Γραμματεία του Τμήματος, οι φοιτητές/-τριες που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 υποβάλλουν **αίτηση** (σε ειδικό έντυπο, βλ. Παράρτημα 1), μαζί με την αναλυτική τους βαθμολογία στη Γραμματεία του Τμήματος. Στην αίτηση οι φοιτητές/-τριες πρέπει να δηλώνουν την προτίμησή τους σε επιστημονικό αντικείμενο και τον μέσο όρο της βαθμολογίας τους (χωρίς στάθμιση) στα επιμέρους προαπαιτούμενα μαθήματα ανά επιστημονικό αντικείμενο, ενώ δύνανται να δηλώνουν και τον προτεινόμενο Επιβλέποντα/ουσα (ανά επιστημονικό αντικείμενο).

Ακολουθεί από τη Γραμματεία η κατανομή των φοιτητών/-τριών ανά επιστημονικό αντικείμενο, λαμβάνοντας υπόψη την πρώτη προτίμηση τους και στη συνέχεια οι αιτήσεις αποστέλλονται στους Τομείς, οι οποίοι αποφασίζουν για την τελική κατανομή ως εξής:

- I. Αν ο αριθμός των αιτήσεων για συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο και Επιβλέποντα/-ούσα είναι **μικρότερος ή ίσος** του αριθμού θέσεων (N) που έχει δηλώσει, τότε οι συγκεκριμένοι φοιτητές κατανέμονται στον/-ην Επιβλέποντα/-ούσα.
- II. Αν ο αριθμός των αιτήσεων για συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο και Επιβλέποντα/-ούσα είναι **μεγαλύτερος** του αριθμού των διαθέσιμων θέσεων (N) του/της Επιβλέποντα/-ούσας, τότε:
  - IIa. Ο Επιβλέποντας/-ουσα επιλέγει τους/τις **N-1** φοιτητές/-τριες
  - IIb. Για τους/τις φοιτητές/-τριες που δεν έχουν επιλεγεί στο IIa, και εφόσον ο αριθμός τους είναι **μικρότερος ή ίσος του συνολικού αριθμού υπολειπόμενων**

Θέσεων για το συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο στο σύνολο των Επιβλεπόντων, τότε πραγματοποιείται **κλήρωση** και κατανομή των φοιτητών/-τριών σε όλους/-ες τους/τις Επιβλέποντες/-ουσες με το εν λόγω επιστημονικό αντικείμενο. Γίνεται αλφαριθμητική κατάταξη των φοιτητών/τριών και κλήρωση με σκοπό την κατανομή τους στον/στην/στους Επιβλέποντα/ουσα/οντες με κενές θέσεις διπλωματικών εργασιών. Η κλήρωση γίνεται σταδιακά ανά ένα/μία φοιτητή/τρια, ώστε όταν κάθε Επιβλέποντας/ουσα συμπληρώσει το δηλωθέν αριθμό N που μπορεί να εκπαιδεύσει, να αποσύρεται από την κλήρωση. Στη συνέχεια ακολουθεί κλήρωση των υπόλοιπων φοιτητών/τριών με σκοπό την τοποθέτηση όλων των φοιτητών/-τριών σε Επιβλέποντα/ουσα.

ΙΙγ. Για τους/τις φοιτητές/-τριες που δεν έχουν επιλεγεί στο IIα και δεν ικανοποιείται η συνθήκη IIβ, δηλαδή ο αριθμός τους είναι **μεγαλύτερος του συνολικού αριθμού υπολειπόμενων Θέσεων** στο σύνολο των Επιβλεπόντων, τότε με κριτήριο τη βαθμολογική κατάταξη των φοιτητών/-τριών, επιλέγεται ένας αριθμός φοιτητών/-τριών (με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στα επιμέρους προσαπαιτούμενα μαθήματα του επιστημονικού αντικειμένου) ίσος προς τις υπολειπόμενες θέσεις στο συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο και κατανέμονται με κλήρωση σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο IIβ.

ΙΙδ. Για τους/τις φοιτητές/-τριες που δεν έχουν επιλεγεί κατά τα προηγούμενα στάδια, τότε θα ακολουθηθεί αντίστοιχη πορεία κατανομής, σύμφωνα με τη σειρά προτίμησης που έχουν δηλώσει στην αίτησή τους.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που εφαρμόζεται ο κανόνας «N-1» επιλογής φοιτητών/τριών, τότε αυτός αφορά το σύνολο φοιτητών/τριών που επιλέγονται από Επιστημονικό επιβλέποντα/ουσα ανά ακαδημαϊκό έτος. Συνεπώς, ανάλογα με τον αριθμό αιτήσεων των φοιτητών/τριών, μπορεί να χρήζει η ανάγκη εφαρμογής του κανόνα «N-1» κατά την επιλογή είτε στο χειμερινό, είτε στο εαρινό εξάμηνο.

Μετά την τελική κατανομή των φοιτητών/τριών ανά Επιβλέποντα/-ουσα, οι Τομείς αποστέλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος, τα συγκεντρωτικά στοιχεία αναφορικά με το ποιοι/-ες έγιναν δεκτοί/-ές, ενώ παράλληλα, οι γραμματείες των Τομέων ενημερώνουν τους/τις φοιτητές/-τριες για την έναρξη και τον/την Επιβλέποντα/-ουσα της διπλωματικής τους εργασίας.

Σημειώνεται επίσης ότι οι φοιτητές που πραγματοποιούν διπλωματική εργασία στα πλαίσια του Erasmus εξαιρούνται από την παραπάνω διαδικασία και κατανέμονται απευθείας στον/στην Επιβλέποντα/-ουσα που επιθυμούν. Τοιουτοτρόπως, ο αριθμός των φοιτητών/-τριών μέσω Erasmus δεν προσμετράται στον αριθμό N που δηλώνει ο κάθε Επιβλέπων/-ουσα.

Εκπόνηση ΔΕ (Άρθρο 4)

1. Στο τέλος του πρώτου εξαμήνου εκπόνησης της Δ.Ε. θα υποβάλλεται εγγράφως από τον/την φοιτητή/-τρια προς την Γραμματεία του οικείου Τομέα έκθεση προόδου έκτασης 250-400 λέξεων σχετικά με την εξέλιξη της διπλωματικής του εργασίας. Η έκθεση προόδου, πριν κατατεθεί στην Γραμματεία, θα πρέπει να έχει εγκριθεί και υπογραφεί από τον Επιβλέποντα/-ουσα.
2. Η εκπόνηση ανατεθέντος θέματος Δ.Ε. δεν είναι δυνατόν να εκκρεμεί επί μακρόν. Η διάρκεια εκπόνησης Δ.Ε. (περιλαμβανομένων των σταδίων: βιβλιογραφικής ενημέρωσης, πειραματικού μέρους, συγγραφής, αρχικής διόρθωσης και τελικής παρουσίασης) δεν πρέπει να υπερβαίνει τα δύο (2) εκπαιδευτικά εξάμηνα. Ωστόσο,

κατόπιν αίτησης του/-ης φοιτητή/-τριας και με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ/ΕΔΙΠ, υπάρχει η δυνατότητα παράτασης της εκπόνησης της Δ.Ε..

3. Σε περίπτωση που το μέλος ΔΕΠ/ΕΔΙΠ διαπιστώσει καθυστέρηση ή αδιαφορία εκ μέρους των φοιτητών που ως αποτέλεσμα έχει το βραδύ ρυθμό εκπόνησης της Δ.Ε. ή τη δέσμευση πειραματικής συσκευής και μέσων, που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν από άλλους φοιτητές, υποβάλλει γραπτή έκθεση προς την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, με την οποία μπορεί να ζητήσει την έγκαιρη ακύρωση του ανατεθέντος θέματος, ώστε να μπορέσει να αναθέσει το ίδιο ή ανάλογο θέμα σε άλλους φοιτητές κατά το επόμενο εξάμηνο.

4. Σε ανάλογη ενέργεια με αυτήν που περιγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο, μπορούν να προβούν και οι φοιτητές που τους ανετέθη θέμα Δ.Ε., εάν διαπιστώσουν ελλιπή επιβλεψη και βοήθεια εκ μέρους του μέλους ΔΕΠ/ΕΔΙΠ ή καταστάσεις που θα οδηγήσουν σε καθυστέρηση της ολοκλήρωσης της Δ.Ε.

5. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, η τελική απόφαση λαμβάνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Συγγραφή – Εξέταση – Βαθμολόγηση της Δ.Ε. (Άρθρο 5)

1. Για τη συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας, οι Φοιτητές οφείλουν να ακολουθήσουν τις παρακάτω **Οδηγίες**:

Το εξώφυλλο και η σελίδα τίτλου πρέπει να περιέχει τις εξής πληροφορίες:

- Το «Λογότυπο Αθηνάς», άνω και στο κέντρο ή αριστερά του ονόματος του Πανεπιστημίου και του Τμήματος.
- Τις λέξεις «Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών».
- Τις λέξεις «Σχολή Επιστημών Υγείας».
- Τις λέξεις «Τμήμα Φαρμακευτικής».
- Τις λέξεις «Τομέας .....(όνομα Τομέα π.χ. Φαρμακευτικής Χημείας ή Φαρμακευτικής Τεχνολογίας ή Φαρμακογνωσίας και Χημείας Φυσικών Προϊόντων).....».
- Τις λέξεις «Διπλωματική Εργασία στο Επιστημονικό Αντικείμενο: (όνομα αντικειμένου π.χ. Φαρμακευτική Χημεία ή Φαρμακευτική Ανάλυση ή Φαρμακολογία ή....».
- Τον πλήρη τίτλο της εργασίας.
- Τις λέξεις «Διπλωματική Εργασία».
- Το Ονοματεπώνυμο του/της υποψηφίου.
- Στο χαμηλότερο μισό της σελίδας, στο κέντρο, τη λέξη «Αθήνα» και το έτος υποστήριξης της Διπλωματικής εργασίας.

Η σελιδοποίηση πρέπει να γίνει με τη παρακάτω σειρά:

- Σελίδα Τίτλου
- Επιβλέπων/-ουσα και Τριμελής Επιτροπή
- Σελίδα δήλωσης αποποίησης ευθυνών και δήλωση περί μη λογοκλοπής:
  - Η έγκριση της διπλωματικής εργασίας από το Τμήμα Φαρμακευτικής δεν υποδηλώνει αποδοχή των γνωμών του συγγραφέα
  - Δήλωση περί λογοκλοπής (βλ. παρ.2).
- Περίληψη (Ελληνικά και Αγγλικά, 500 λέξεις κατ' ελάχιστον)
- Πρόλογος, Ευχαριστίες, Αφιερώσεις (Προαιρετικές)
- Περιεχόμενα, με καταγραφή της αρίθμησης των αντίστοιχων σελίδων
- Κατάλογος Συντομογραφιών/Κατάλογος Συμβόλων

- Κυρίως κείμενο της εργασίας (όπου περιλαμβάνονται τα κεφάλαια Εισαγωγή, Μεθοδολογία, Αποτελέσματα και Συζήτηση/Συμπεράσματα)
- Βιβλιογραφία (βλ. υπόδειγμα πιο κάτω)
- Παραρτήματα (αν υπάρχουν)

Μορφοποίηση σελίδας:

- Διάστιχο (Line spacing): 1.15 γραμμή
- Γραμματοσειρά (Font): Calibri ή Times New Roman 11

Έκταση Διπλωματικής:

Η έκταση του κειμένου της Διπλωματικής είναι για:

- Πειραματική Διπλωματική εργασία: κατ' ελάχιστον 20 σελίδες
- Βιβλιογραφική Διπλωματική εργασία: κατ' ελάχιστον 40 σελίδες (και ελάχιστο αριθμό βιβλιογραφικών αναφορών τις 40)

Υπόδειγμα βιβλιογραφίας:

- Παράθεση εντός του κειμένου: (επίθετο a' συγγραφέα et al., έτος δημοσίευσης).
- Σε περίπτωση δυο συγγραφέων παρατίθενται εντός παρένθεσης και τα δύο ονόματα και μετά το έτος δημοσίευσης.
- Τα επίθετα παρατίθενται χωρίς αρχικά ονομάτων, εκτός εάν υπάρχει συνωνυμία.
- Οι βιβλιογραφίες παρατίθενται αλφαριθμητικά και μετά χρονολογικά. Εάν ο ίδιος συγγραφέας έχει περισσότερες της μιας βιβλιογραφικές αναγραφές, τότε αυτές παρατίθενται χρονολογικά, για παράδειγμα:
- (Allan, 2000a, 2000b, 1999; Allan and Jones, 1999; Kramer et al., 2010)
- Στην ενότητα Βιβλιογραφία παρατίθενται αλφαριθμητικά.

2. Λογοκλοπή: Ο/Η φοιτητής/-τρια υποχρεούται να αναφέρει στο κείμενο (με την αντίστοιχη βιβλιογραφική αναφορά) αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου – δημοσιευμένης ή μη – χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η αντιγραφή οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του ίδιου του/της φοιτητή/-τριας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος για διαγραφή του/της φοιτητή/-τριας, αφού προηγουμένως του δοθεί η δυνατότητα να εκθέσει, προφορικώς ή γραπτώς, τις απόψεις του επί του θέματος. Ο/Η φοιτητής/-τρια υποχρεούται να δηλώνει ρητά με το όνομά του/της (στη «Σελίδα δήλωσης αποποίησης ευθυνών και δήλωση περί μη λογοκλοπής») ότι: «Ο/Η (ονοματεπώνυμο) δηλώνω ότι η παρούσα διπλωματική εργασία δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής».

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Γ.Σ. του αντίστοιχου Τομέα και εν συνεχείᾳ στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεως περί πνευματικής ιδιοκτησίας κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση της Δ.Ε.

3. Η αξιολόγηση της Δ.Ε. γίνεται από Τριμελή Επιτροπή στην οποία συμμετέχει 1) το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ/ΕΔΙΠ του οικείου Τομέα (ή ΔΕΠ άλλου Τμήματος που διδάσκει στο Τμήμα Φαρμακευτικής ΕΚΠΑ ή ΔΕΠ/Ερευνητής/τρια από άλλα Τμήματα/Ερευνητικά ιδρύματα της Ημεδαπής που είναι καταχωρημένα στο Μητρώο ΑΠΕΛΛΑ του Τμήματος Φαρμακευτικής ΕΚΠΑ, και έχουν επιστημονική συνάφεια με

το θέμα της Διπλωματικής Εργασίας) και 2) δύο (2) μέλη ΔΕΠ/ΕΔΙΠ του Τμήματος Φαρμακευτικής. Μετά την εκπόνηση της Δ.Ε. και διόρθωση του αρχικού κειμένου από το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/Ερευνητή/τρια, η Δ.Ε. τυπώνεται στην οριστική της μορφή η οποία θα είναι ενιαία και σύμφωνη με τις οδηγίες (όπως καθορίζονται πιο πάνω στην παρ. 1) και διανέμεται στα υπόλοιπα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής. Οι φοιτητές/-τριες έχουν υποχρέωση να παραδίδουν το πλήρες κείμενο της ΔΕ στα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής, ως συνοδευτικό/υποστηρικτικό της προφορικής παρουσίασης, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από την καθορισμένη ημερομηνία παρουσίασης της ΔΕ, η οποία γίνεται προφορικά ενώπιον της Τριμελούς Επιτροπής παρουσία κοινού κατά τη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου. Ωστόσο, κατά τη διάρκεια της εξετασης που ακολουθεί θα παρευρίσκεται μόνο ο/η/οι φοιτητής/-τρια/-ές/-τριες και τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής.

Η Γραμματεία χορηγεί στο επιβλέπον μέλος ΔΕΠ/ΕΔΙΠ/Ερευνητή/τρια βαθμολογικό έντυπο στο οποίο θα βαθμολογηθούν χωριστά (στη βαθμολογική κλίμακα 0-10) τα ακόλουθα σημεία αξιολόγησης:

- Ποιότητα περιεχομένου και εμφάνισης της Δ.Ε.
- Ποιότητα προφορικής παρουσίασης
- Γνώσεις στο ειδικότερο θέμα της Δ.Ε. και βιβλιογραφική ενημέρωση επί του θέματος
- Γνώσεις στο ευρύτερο επιστημονικό αντικείμενο του θέματος της Δ.Ε.
- Συνέπεια εργασίας και καλή εργαστηριακή πρακτική κατά την εκπόνηση της Δ.Ε.

Το έντυπο συμπληρώνεται, υπογράφεται από τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής και επιστρέφεται στη Γραμματεία του Τμήματος, μέσω του οικείου Τομέα. Η μέση βαθμολογία όλων των επιμέρους σημείων για κάθε φοιτητή/-τρια, στρογγυλευμένη στην πλησιέστερη μονάδα συνιστούν το βαθμό Δ.Ε. που αναγράφεται στο βαθμολογικό έντυπο που καταθέτει η Επιτροπή και καταχωρίζεται στην αναλυτική βαθμολογία κάθε φοιτητή/-τρια.

4. Με την ολοκλήρωση του 10^{ου} εξαμήνου, η τελική βαθμολογία καταχωρείται εντός της εξεταστικής περιόδου και ισχύει και για τα δύο εξάμηνα εκπόνησης της Δ.Ε. Ο βαθμός της Δ.Ε. ενός/μίας τελειόφοιτου («επί πτυχίω») φοιτητή/-τριας θα μπορεί να καταχωρηθεί σε κάθε εξεταστική περίοδο που ακολουθεί την περάτωση του 10^{ου} εξαμήνου σπουδών.

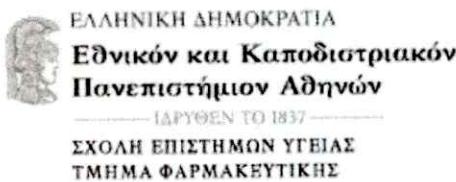
5. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο/η φοιτητής/-τρια θα υποχρεούται να ακολουθήσει τις υποδείξεις της επιτροπής και να ενσωματώσει τις προτεινόμενες αλλαγές- διορθώσεις στην εργασία του/της. Η επιτροπή ορίζει τον απαιτούμενο χρόνο (από ένα έως τρεις μήνες) για να ολοκληρωθούν οι προτεινόμενες διορθώσεις και αλλαγές. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας ο δεύτερος τελικός βαθμός καταχωρείται και ο/η φοιτητής/-τρια θα πρέπει εκ νέου να εκπονήσει άλλη Διπλωματική Εργασία εκκινώντας τη διαδικασία εξ αρχής.

Γενικές Διατάξεις (Άρθρο 6)

1. Κάθε θέμα που θα προκύψει κατά την εφαρμογή του παρόντος Κανονισμού και δεν προβλέπεται από αυτόν, εξετάζεται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, που ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη φύση του μπορεί να το παραπέμψει στις Γ.Σ. των Τομέων προκειμένου να εισηγηθούν σχετικά. Η τελική απόφαση λαμβάνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

2. Επιβαλλόμενες για ουσιαστικούς λόγους τροποποιήσεις ή προσθήκες στον παρόντα Κανονισμό, αποφασίζονται μόνο από τη Συνέλευση του Τμήματος, με εισήγηση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών.

*Παράρτημα 1:

ΑΙΓΑΙΗΝ - ΔΗΛΩΣΗ

Προτίμησης Επιστημονικού Αντικειμένου για Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας (Δ.Ε.)
Χειμερινού / Εαρινού εξαμήνου Ακαδημαϊκού Έτους 202...-202...

Στοιχεία Φοιτητή/τριας:

Επώνυμο: .....
Όνομα: .....
Πατρώνυμο: .....
Αριθ. Μητρώου: .....
Εξαμ. Φοίτησης: .....
Τηλέφωνο: .....
E-mail: .....
Επίπεδο/Πτυχίο Αγγλικών: .....

Σειρά προτίμησης Επιστημονικού Αντικειμένου για Εκπόνηση Δ.Ε.

Σειρά προτίμησης	Τομέας	Επιστημονικό Αντικείμενο	M.O. Βαθμολογίας Επιμέρους Προσπατούμενων Μαθημάτων	Προτεινόμενος Επιβλέπων/ουσα
1				
2				
3				
4				
5				

Δηλώνω υπεύθυνα ότι έχω εξεταστεί επιτυχώς σε τουλάχιστον 27 υποχρεωτικά μαθήματα και 8 εργαστήρια, συμπεριλαμβανομένων και των επιμέρους προσπατούμενων μαθημάτων για τα ανωτέρω Επιστημονικά Αντικείμενα που έχω δηλώσει προτίμηση για την εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας.

Ημερομηνία: .....

Υπογραφή: .....

Απόφαση του Τομέα .....

Στη Συνέλευση του Τομέα .....
ο/η παραπάνω φοιτητής/τρια έγινε δεκτός/η για εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας στο Επιστημονικό Αντικείμενο .....
με Επιβλέποντα/ουσα τον/την .....

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Τομέα .....

Άρθρο 6 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

Ο/Η φοιτητής/τρια για να αποκτήσει το πτυχίο της Φαρμακευτικής, πρέπει να ικανοποιήσει τις παρακάτω έξι (6) προϋποθέσεις:

1. Να εγγραφεί, να παρακολουθήσει και να εξετασθεί με επιτυχία σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του προγράμματος σπουδών και να ασκηθεί με επιτυχία στα αντίστοιχα εργαστήρια (όπου υπάρχουν), το σύνολο των οποίων αντιστοιχεί σε 233 πιστωτικές μονάδες (ects).
2. Να εγγραφεί, να παρακολουθήσει και να εξετασθεί με επιτυχία σε επιλεγόμενα μαθήματα του προγράμματος σπουδών και να ασκηθεί με επιτυχία στα αντίστοιχα εργαστήρια (όπου υπάρχουν), ώστε να συγκεντρώσει τουλάχιστον 17 πιστωτικές μονάδες (ects).
3. Να έχει περατώσει την «Πρακτική Άσκηση σε Φαρμακείο» δύο (2) τριμήνων, η οποία αντιστοιχεί σε 20 πιστωτικές μονάδες (ects). Το σύνολο της Πρακτικής Άσκησης ισοδυναμεί με 30 πιστωτικές μονάδες (ects), διότι περιλαμβάνει, εκτός από την «Πρακτική Άσκηση σε Φαρμακείο», τα υποχρεωτικά μαθήματα: «Φαρμακευτική Νομοθεσία και Δεοντολογία» (4 ects), «Πρώτες Βοήθειες - Στοιχεία Θεραπευτικής» (3 ects) και «Φαρμακευτική Φροντίδα» (3 ects). Οι δέκα (10) πιστωτικές μονάδες (ects) των υποχρεωτικών μαθημάτων της Πρακτικής Άσκησης, έχουν προσμετρηθεί στις 233 πιστωτικές μονάδες (ects) των υποχρεωτικών μαθημάτων (βλ. υπ' αριθ. 1).
4. Να έχει εκπονήσει Διπλωματική Εργασία η οποία αντιστοιχεί σε 30 πιστωτικές μονάδες (ects).
5. Να συμπληρώσει το σύνολο των τριακοσίων (300) πιστωτικών μονάδων (ects).
6. Να φοιτήσει τουλάχιστον 10 εξάμηνα.

Άρθρο 7 ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ

Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των φοιτητών/-τριών, λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Ο βαθμός κάθε μαθήματος πολλαπλασιάζεται επί έναν συντελεστή, ο οποίος ονομάζεται συντελεστής βαρύτητας του μαθήματος, και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το άθροισμα των συντελεστών όλων των μαθημάτων αυτών.

Οι συντελεστές βαρύτητας είναι οι εξής:

- ένα (1) για όλα τα μαθήματα και τα εργαστήρια των δύο πρώτων ετών και
- δύο (2) για όλα τα μαθήματα και τα εργαστήρια των τριών τελευταίων ετών και την Διπλωματική Εργασία.

Για τον/την φοιτητή/-τρια που έχει βαθμολογηθεί σε περισσότερα μαθήματα επιλογής από όσα αντιστοιχούν στον, κατά το Πρόγραμμα Σπουδών, απαιτούμενο ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του πτυχίου, δεν συνυπολογίζονται για την εξαγωγή του βαθμού πτυχίου οι βαθμοί ενός αριθμού κατ' επιλογήν μαθημάτων, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων που αντιστοιχούν στα απομένοντα μαθήματα είναι τουλάχιστον ίσος με τον απαιτούμενο για τη λήψη του πτυχίου.

Ο βαθμός του πτυχίου στρογγυλοποιείται στα δύο δεκαδικά ψηφία (κλίμακα 5 έως 10) και χαρακτηρίζεται η επίδοση ως «Καλώς» (βαθμός: 5 έως 6,49), «Λίαν Καλώς» (βαθμός 6,50 έως 8,49) και «Άριστα» (βαθμός 8,50 έως 10).

Άρθρο 8 ΔΗΛΩΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ – ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

α. Δήλωση Μαθημάτων (Εγγραφή)

Φοιτητής/τρια που δεν θα υποβάλει δήλωση μαθημάτων για το χειμερινό και εαρινό (εξάμηνο) αντίστοιχα, μέσα στις οριζόμενες από τη Γραμματεία προθεσμίες, δεν

γίνεται δεκτός/ή στις εξετάσεις του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου, καθώς και στην επαναληπτική εξέταση της περιόδου Σεπτεμβρίου. Η δήλωση γίνεται μέσω διαδικτύου μετά την έναρξη διδασκαλίας μαθημάτων κάθε εξαμήνου.

Η δήλωση ισχύει μόνο για το συγκεκριμένο εξάμηνο, καθώς και για την επαναληπτική εξέταση του Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους. Φοιτητής/τρια που αποτύχει σε εξέταση μαθήματος που έχει δηλώσει, θα πρέπει να το δηλώσει εκ νέου σε μεταγενέστερο εξάμηνο.

Διευκρινίζεται οτι:

α) μετάτηνυποβολή της δήλωσης μαθημάτων (χειμερινού ή εαρινού εξαμήνου) ουδεμία αλλαγή γίνεται σε μάθημα.

β) δεν γίνεται δεκτό αποτέλεσμα εξέτασης μαθήματος το οποίο δεν έχει δηλώσει ο φοιτητής.

Ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων που δικαιούται να δηλώσει ο/η φοιτητής/-τρια κατά εξάμηνο είναι $n+3$ και εργαστήρια του εξαμήνου που φοιτούν. Τα εργαστήρια των προηγουμένων ετών θα υπολογίζονται στο $n+3$. Ο αριθμός (n) είναι ίσος με 6 (μέσος Όρος μαθημάτων ανά εξάμηνο). Το 1^ο και 2^ο εξάμηνο περιλαμβάνει μόνο υποχρεωτικά μαθήματα και δηλώνεται αριθμός $n=6$ μαθήματα, στα επόμενα εξάμηνα δηλώνεται αριθμός $n+3 = 6+3 = 9$ μαθήματα.

Ο/Η φοιτητής/-τρια που έχει συμπληρώσει φοίτηση δέκα (10) εξαμήνων, υποβάλλει δήλωση δώδεκα (12) μαθημάτων που μπορεί να είναι χειμερινού και εαρινού εξαμήνου.

Οι φοιτητές/-τριες δικαιούνται δωρεάν προμήθειας και επιλογής αριθμού διδακτικών συγγραμμάτων, ίσου με τον συνολικό αριθμό των υποχρεωτικών και επιλεγόμενων μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Η παραλαβή των συγγραμμάτων από τους/τις φοιτητές/-τριες θα γίνεται την πρώτη φορά που θα δηλώνονται τα συγγράμματα και για μεν τα χειμερινά στα χειμερινά εξάμηνα, για δε τα εαρινά στα εαρινά αντίστοιχα.

Οι φοιτητές/-τριες σε περίπτωση αποτυχίας, ή αλλαγής των προτεινόμενων συγγραμμάτων για συγκεκριμένο μάθημα, δεν μπορούν να επιλέξουν ξανά δεύτερο σύγγραμμα για το ίδιο μάθημα.

β. Εξετάσεις

Οι εξετάσεις διενεργούνται μετά από την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού εξαμήνου για τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου **και με επαναληπτική εξεταστική μετά την ολοκλήρωση του ακαδημαϊκού έτους.**

Συνεπώς, οι εξετάσεις διεξάγονται σε τρεις περιόδους (Ιανουαρίο - Φεβρουάριο, Ιούνιο και Σεπτέμβριο), σύμφωνα με το πρόγραμμα που έχει καταρτίσει η Επιτροπή Ωρολογίου Προγράμματος και έχει εγκριθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος. Δικαιώμα προσέλευσης στις εξετάσεις έχουν οι φοιτητές/-τριες που έχουν εγγραφεί σε μαθήματα κατά την περίοδο των εγγραφών του αντίστοιχου εξαμήνου. Κατά τη διεξαγωγή των εξετάσεων κάθε φοιτητής/-τρια είναι υποχρεωμένος/-η να έχει μαζί του/της την αστυνομική και την ακαδημαϊκή του/της ταυτότητα. Οι φοιτητές/-τριες δύνανται να συμμετέχουν στη διαδικασία εξετάσεων κάθε προγράμματος σπουδών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και τον εσωτερικό κανονισμό του Προγράμματος. Κατά την επαναληπτική εξεταστική, οι φοιτητές/-τριες δικαιούνται να εξετάζονται σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες ανεξαρτήτως του

ακαδημαϊκού εξαμήνου στη διάρκεια του οποίου παρέχονται σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών, αν δεν έχουν αξιολογηθεί επιτυχώς σε αυτά. Ειδικώς οι φοιτητές/-τριες των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου που έχουν συμπληρώσει την περίοδο κανονικής φοίτησης, που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών ακαδημαϊκών εξαμήνων, δικαιούνται να εξετάζονται κατά την εξεταστική περίοδο κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Άρθρο 9 ΚΑΘΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ ΤΟΥ (ΤΗΣ) ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΥ ΤΗΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ

Τού πτυχίου τής Φαρμακευτικής αξιωθείς (αξιωθείσα) όρκον ομνύω πρό τού Πρυτάνεως και τού Προέδρου τού Τμήματος Φαρμακευτικής και πίστιν καθομολογώ τήνδε. Από τού ιερού περιβόλου τού σεπτού τούτου τεμένους τῶν Μουσῶν εξερχόμενος (εξερχομένη) κατ' επιστήμην βιώσομαι, ασκών (ασκούσα) ταύτην δίκην θρησκείας εν πνεύματι και αληθείᾳ. Ούτω χρήσιμον εμαυτόν (τήν) καταστήσω πρός ἀπαντας τούς δεομένους τής εμής αρωγής και εν πάσῃ ανθρώπων κοινωνία αεὶ πρός ειρήνην και χρηστότητα ήθών συντελέσω βαίνων (βαίνουσα) εν ευθείᾳ τού βίου οδώ, πρός τήν αλήθειαν και τό δίκαιον αποβλέπων (αποβλέπουσα) και τόν βίον ανυψών (ανυψούσα) εις τύπον αρετῆς υπό τήν σκέπην τής Σοφίας. Ταύτην τήν επαγγελίαν επιτελούντι (επιτελούση) εἰη μοι σύν ταις ευχαίς τῶν εμών διδασκάλων ο Θεός βιοηθός εν τώ βίῳ.

Για όσους δεν επιθυμούν να δώσουν όρκο θρησκευτικού τύπου, η καθομολόγηση πραγματοποιείται με απλή επίκληση της τιμής και συνείδησής τους ως εξής:

«Τού πτυχίου τής ..... αξιωθείς/σα/έντες παρέχω/ομεν κατά τήν ἐμήν/ήμετέραν συνείδησιν πρό τού Πρυτάνεως και τού Προέδρου τού Τμήματος .....τής ..... Σχολῆς διαβεβαίωσιν τήνδε. Άπό τού ιερού περιβόλου τού σεπτού τούτου τεμένους τῶν Μουσῶν εξερχόμενος/ομένη/όμενοι κατ' ἐπιστήμην 28 βιώσομαι/όμεθα, ἀσκῶν/οῦσα/οῦντες ταύτην ἐν πνεύματι και ἀληθείᾳ. Ούτω χρήσιμον ἐμαυτόν/ήν/ ἡμᾶς αύτούς καταστήσω/ομεν πρός ἀπαντας τούς δεομένους τής ἐμῆς/ήμετέρας ἀρωγής και ἐν πάσῃ ἀνθρώπων κοινωνίᾳ ἀεὶ πρός ειρήνην και χρηστότητα ήθών συντελέσω/ομεν βαίνων/ουσα/οντες ἐν εύθειᾳ τού βίου ὁδῷ, πρός τήν αλήθειαν και τό δίκαιον ἀποβλέπων/ουσα/οντες και τόν βίον ἀνυψών/οῦσα/οῦντες εις τύπον ἀρετῆς υπό τήν σκέπην τής Σοφίας».

Τέλος, η ορκωμοσία περιλαμβάνει και τον Ιπποκράτειο όρκο, ο οποίος απαγγέλλεται πρώτος, ως εξής:

«Ομνυμι τὸν Θεόν, ἐπιτελέα ποιήσειν κατά δύναμιν και κρίσιν ἐμὴν ὄρκον τόνδε καὶ ξυγγραφήν τήνδε. Διαιτήμασί τε χρήσομαι ἐπ' ὥφελείη καμνόντων κατὰ δύναμιν και κρίσιν ἐμὴν, ἐπὶ δηλήσει δὲ και ἀδικίη εἵρξειν. Οὐ δώσω δὲ οὔδε φάρμακον ούδενὶ αἰτηθείς θανάσιμον, ούδε ὑφηγήσομαι ξυμβουλίην τοιήνδε. Όμοίως δὲ ούδε γυναικὶ πεσσόν φθόριον δώσω. Άγνως δὲ και ὁσίως διατηρήσω βίον τὸν ἐμὸν και τέχνην τήν ἐμὴν. Ές οικίας δὲ ὁκόσας ἀν ἐσίω, ἐσελεύσομαι ἐπ' ὥφελείη καμνόντων, ἔκτός ἐών πάσης ἀδικίας ἐκουσίης και φθορίης τής τε ἄλλης και ἀφροδισίων ἔργων. Ά δ' ἀν ἐν θεραπείῃ ἡ ἴδω ἡ ἀκούσω, ἡ και ἀνευ θεραπείης κατά βίον ἀνθρώπων, ἡ μὴ χρή ποτέ ἐκλαλέεσθαι ἔξω, σιγήσομαι, ἄρρητα ἡγεύμενος εῖναι τὰ τοιαῦτα. Όρκον μὲν οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι και μὴ ξυγχέοντι εἴη ἐπαύρασθαι και βίου και τέχνης, δοξαζομένω παρά πᾶσιν ἀνθρώποις ἐς τόν αἱεὶ χρόνον. Παραβαίνοντι δὲ και

έπιορκέοντι τάναντία τουτέων. Ταύτην τήν ἐπαγγελίαν ἐπιτελοῦντι, εἴη μοι ὁ Θεός βοηθὸς ἐν τῷ βίῳ.».

Στο Τμήμα Φαρμακευτικής πραγματοποιούνται τρεις (3) ορκωμοσίες ανά ακαδημαϊκό έτος, μετά την ολοκλήρωση των τριών (3) εξεταστικών περιόδων. Οι ακριβείς ημερομηνίες, τα απαραίτητα δικαιολογητικά και όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τη διαδικασία της ορκωμοσίας, συμπεριλαμβάνονται στη σχετική ανακοίνωση η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Άρθρο 10 ΙΣΟΤΙΜΙΑ ΤΙΤΛΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ

Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 149031/Z1/19-11-2021 (ΦΕΚ 5443Β' /24-11-2021) Υπουργική Απόφαση, διαπιστώνεται ότι η επιτυχής ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου σπουδών, που οργανώνεται στο Τμήμα Φαρμακευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, οδηγεί στην απονομή ενισίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου (integrated master), στην ειδικότητα του Τμήματος, επιπέδου 7 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.

Άρθρο 11 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

Το Τμήμα Φαρμακευτικής εκδίδει Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement) για όλους τους πτυχιούχους του ΠΠΣ (Οδηγός Σπουδών Τμήματος Φαρμακευτικής). Στο πλαίσιο της αναβάθμισης των υπηρεσιών της μηχανοργάνωσης του ΕΚΠΑ, το Παράρτημα Διπλώματος θα παρέχεται αυτόμata στους πτυχιούχους αμέσως μετά την ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Άρθρο 12

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ

Για την απόκτηση του Πτυχίου απαιτούνται κατ' ελάχιστον δέκα (10) ακαδημαϊκά εξάμηνα σπουδών και περιλαμβάνουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν σε εξήντα (60) πιστωτικές μονάδες (European Credit Transfer and Accumulation System ECTS) ανά ακαδημαϊκό έτος, οι οποίες κατανέμονται ως εξής:

A ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Π.Μ.(ECTS)		
A102 Ανόργανη Χημεία I	5	
A103 Γενικά Μαθηματικά	5	
A106 Ανατομία του Ανθρώπου	5	
A107 Γενική Φυσική	6	
A108 Ιστορία της Φαρμακευτικής, Στοιχεία Εθνοφαρμακολογίας και Εισαγωγή στις Φαρμακευτικές Επιστήμες	4	
B201 Οργανική Χημεία I	6	
A109Ε Εισαγωγή στις Εργαστηριακές Πρακτικές (εργαστήριο)	-	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	31	

B ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Π.Μ.(ECTS)		
A105 Βιολογία (μάθημα και εργαστήρια)	5	
B202 Ανόργανη Χημεία II	5	
B205 Γενική Βοτανική (μάθημα και εργαστήρια)	5	
B206 Στατιστικές Μέθοδοι	5	
Γ301 Οργανική Χημεία II	6	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)	26	
ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
Γ353 Υγιεινή – Επιδημιολογία	4	
B210 Εισαγωγή στον Προγραμματισμό και τις Υπολογιστικές Εφαρμογές	4	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΕΠΙΛΟΓΗΣ)	8	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	34	

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Π.Μ.(ECTS)		
Γ310 Φυσιολογία	5	
Γ304 Βιοχημεία (μάθημα και εργαστήριο)	6	
Γ307 Αναλυτική Χημεία I (μάθημα και εργαστήριο)	12	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)	23	
ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
Γ350 Ειδικά Μαθήματα Οργανικής Χημείας	4	
Σ657 Κλινική Χημεία (μάθημα και εργαστήριο)	4	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΕΠΙΛΟΓΗΣ)	8	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	31	

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Π.Μ.(ECTS)		
Δ410 Παθοφυσιολογία των νόσων	5	
Δ403 Φαρμακευτική Μικροβιολογία (μάθημα και εργαστήριο)	6	
Δ404 Ραδιοφαρμακευτική Χημεία	4	
Δ405 Φυσικοχημεία (μάθημα και εργαστήριο)	5	
Δ406 Αναλυτική Χημεία II (μάθημα και εργαστήριο)	9	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)	29	
ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
Δ407 Φαρμακευτική Βοτανική (μάθημα και εργαστήριο)	5	
Σ651 Χημεία Τροφίμων – Διατροφή	3	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΕΠΙΛΟΓΗΣ)	8	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	37	

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Π.Μ.(ECTS)		
E501 Φαρμακευτική Χημεία I	6	
E505 Φαρμακογνωσία I	6	
E503 Φαρμακευτική Τεχνολογία I	4	
E504 Φαρμακολογία I	6	
E510 Βιοφαρμακευτική-Φαρμακοκινητική I	6	
E505E Εργαστήριο Φαρμακογνωσίας I	2	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30	

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Π.Μ.(ECTS)		
Σ607 Φαρμακευτική Χημεία II	6	
Σ603 Τοξικολογία I	5	
Σ604 Φαρμακολογία II	6	
Z708 Φαρμακογνωσία II	6	
Σ607E Εργαστήριο Φαρμακευτικής Χημείας	6	
Z708E Εργαστήριο Φαρμακογνωσίας II	2	
H807E Εργαστήριο Φαρμακογνωσίας III	2	
E510E Εργαστήριο Βιοφαρμακευτικής - Φαρμακοκινητικής	3	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)	36	
ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
Σ653 Τεχνολογία Καλλυντικών – Κοσμητολογία	3	
H870 Μοριακή Φαρμακολογία	3	
Σ660 Βιοφαρμακευτική-Φαρμακοκινητική II	3	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΕΠΙΛΟΓΗΣ)	9	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	45	

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Π.Μ.(ECTS)		
Z701 Φαρμακευτική Χημεία III	6	
Z702 Φαρμακευτική Ανάλυση I	5	

Z703 Φαρμακευτική Τεχνολογία II	4	
Z704 Τοξικολογία II	5	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)	20	
ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
Z760 Ειδικά Μαθήματα Φαρμακογνωσίας	4	
Σ652 Μεταβολισμός Φαρμάκων	3	
Z761 Εισαγωγή στην Κλινική Φαρμακευτική	3	
Ε552 Βασικές Αρχές Σχεδιασμού Φαρμάκων	3	
Z762 Έλεγχος και Αξιολόγηση Καλλυντικών και Ιατροτεχνολογικών Προϊόντων Τοπικής Χρήσεως	3	
H851 Σταθερότητα Φαρμακευτικών Προϊόντων	3	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΕΠΙΛΟΓΗΣ)	19	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	39	

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Π.Μ.(ECTS)		
H806 Φαρμακευτική Χημεία IV	6	
H805 Φαρμακευτική Ανάλυση II	5	
H807 Φαρμακογνωσία III	6	
H808 Φαρμακευτική Τεχνολογία III	4	
H805Ε Εργαστήριο Φαρμακευτικής Ανάλυσης	4	
H808Ε Εργαστήριο Φαρμακευτικής Τεχνολογίας και Ελέγχου Ποιότητας Φαρμακοτεχνικών Μορφών	3	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)	28	
ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
H854 Νεώτερα Φαρμακευτικά Συστήματα	3	
H857 Μαθήματα Σχεδιασμού Φαρμακοτεχνικών Μορφών	3	
H858 Ιδιότητες και Εφαρμογές Εκδόχων	3	
H871 Φαρμακευτική Βιοτεχνολογία	4	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΕΠΙΛΟΓΗΣ)	13	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	41	

Θ' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Π.Μ.(ECTS)		
B203 Φαρμακευτική Νομοθεσία και Δεοντολογία	4	
Z710 Πρώτες Βοήθειες – Στοιχεία Θεραπευτικής	3	
Πρακτική Άσκηση σε Φαρμακείο (συνολική διάρκεια: έξι (6) μήνες, συνολικά ects: 20, κατανέμεται σε δύο εξάμηνα: Θ' και Ι')	10	
Διπλωματική Εργασία (μέρος α')	13	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)	30	
ΕΠΙΛΟΓΗΣ		
Γ352 Διοίκηση Επιχειρήσεων – Marketing	3	
I110 Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία στον κλάδο της Φαρμακευτικής	3	
Θ910 Εργαστηριακές ασκήσεις Φαρμακολογίας	3	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ΕΠΙΛΟΓΗΣ)	9	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	39	

Ι' ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Π.Μ.(ECTS)		
Πρακτική Άσκηση σε Φαρμακείο (συνολική διάρκεια: έξι (6) μήνες, συνολικά ects: 20, κατανέμεται σε δύο εξάμηνα: Θ' και Ι')	10	
Διπλωματική Εργασία (μέρος β')	17	
Φαρμακευτική Φροντίδα	3	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΞΑΜΗΝΟΥ	30	

Επισημαίνεται ότι:

- Για τη λήψη του πτυχίου απαιτούνται 300 πιστωτικές μονάδες (ects).

2. Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ects) από τα υποχρεωτικά μαθήματα και τα εργαστήρια είναι 233.

3. Η «Πρακτική Άσκηση σε Φαρμακείο» (κοινοτικό ή νοσοκομειακό) είναι χρονικής διάρκειας έξι (6) μηνών και ισοδυναμεί με είκοσι (20) πιστωτικές μονάδες (ects) κατανεμημένες σε δύο εξάμηνα (Θ' και Ι').

Το σύνολο της Πρακτικής Άσκησης ισοδυναμεί με 30 πιστωτικές μονάδες (ects) διότι περιλαμβάνει εκτός από την «Πρακτική Άσκηση σε Φαρμακείο» τα υποχρεωτικά μαθήματα: «Φαρμακευτική Νομοθεσία και Δεοντολογία» (4 ects), «Πρώτες Βοήθειες - Στοιχεία Θεραπευτικής» (3 ects) και «Φαρμακευτική Φροντίδα» (3 ects). Οι δέκα (10) πιστωτικές μονάδες (ects) των μαθημάτων της πρακτικής άσκησης έχουν προσμετρηθεί στις 233 πιστωτικές μονάδες (ects) των υποχρεωτικών μαθημάτων (βλ. υπ' αριθ. 2).

4. Η υποχρεωτική διπλωματική εργασία ισοδυναμεί με 30 πιστωτικές μονάδες (ects), κατανεμημένες σε δύο εξάμηνα (Θ' και Ι'). Η διπλωματική εργασία (μέρος α') ισοδυναμεί με 13 ects, ενώ η διπλωματική εργασία (μέρος β') ισοδυναμεί με 17 ects.

Ο βαθμός που θα λαμβάνει ο/η φοιτητής/-τρια θα καταχωρίζεται και στα δύο εξάμηνα (Θ' και Ι'), δεδομένου ότι πρόκειται για μια εκτεταμένη διπλωματική εργασία συνολικής διάρκειας ενός (1) ακαδημαϊκού έτους και απαιτείται μεγάλος φόρτος εργασίας για την επιτυχή ολοκλήρωσή της.

5. Οι υπόλοιπες 17 πιστωτικές μονάδες (ects) συγκεντρώνονται από μαθήματα επιλογής, τα οποία επιλέγονται από το σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής του Προγράμματος Σπουδών.

Άρθρο 13 ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Το Πρόγραμμα Σπουδών του παρόντος Κανονισμού, το οποίο οδηγεί στην απόκτηση του Ενιαίου και Αδιάσπαστου Τίτλου Σπουδών Μεταπτυχιακού Επιπέδου (Integrated Master) του Τμήματος Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ, θα ξεκινήσει να ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025.

Οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις της εφαρμογής του εν λόγω Προγράμματος στις επιμέρους κατηγορίες φοιτητών/-τριών, θα καθορίζονται με αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων ή/και φορέων.